

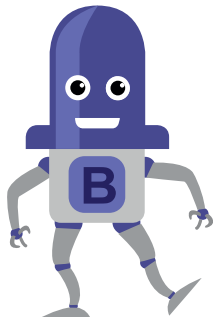
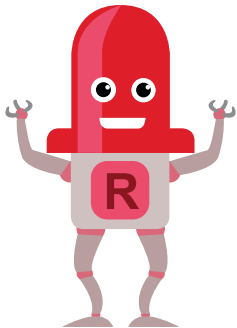
ОМКА

електронний конструктор

Для дітей від 7 років
7+

А це мої помічники **RGB**

ПРИВІТ!
Я – ОМКА СТЕПАНОВИЧ

Я навчу тебе користуватися різними електронними компонентами та допоможу тобі зібрати

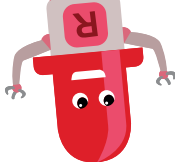
20 ЧУДОВИХ ПРИСТРОЇВ

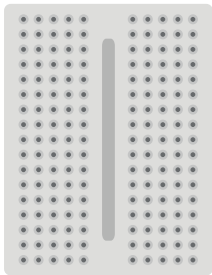
КОМПОНЕНТИ

Дивись що є в твоєму наборі!

Будь уважним! Елементи конструктора не підлягають мийці, очищенню та дезінфекції

1

Мaketна плата

10

Резистор
(220 Ом)

10

Резистор
(10 кОм)

10

Резистор
(100 кОм)

4

Кнопка

1

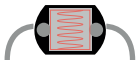
Змінний
резистор

1

Перемикач

1

Фоторезистор

1

П'єзодинамік

12

Світлодіоди
(червоний, жовтий,
зелений)

20

Провід
перемичка

10

Керамічний
конденсатор
(100 нФ)

10

Керамічний
конденсатор
(10 нФ)

10

Електролітичний
конденсатор
(22 мкФ)

10

Електролітичний
конденсатор
(220 мкФ)

5

Транзистор

1

Мікросхема-таймер
555

1

Мікросхема-NOR
(«Або-Ні»)

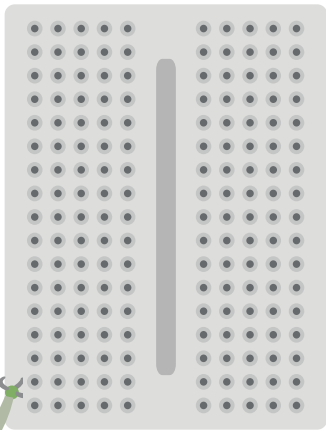
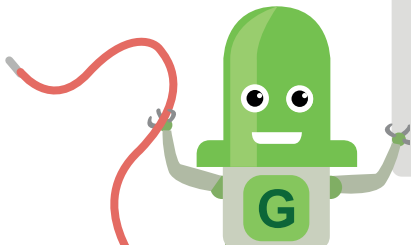
1

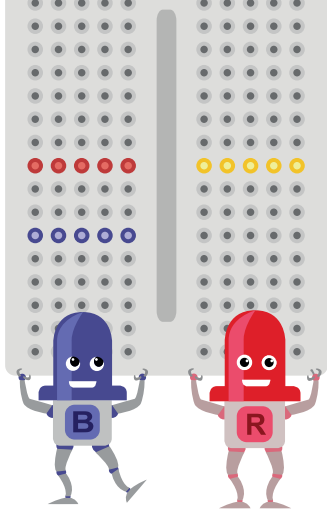

Клемник

МАКЕТНА ПЛАТА

Це ключовий елемент кожного проекту. Щоб скласти пристрій по схемі, необхідно обережно вставляти в отвори ніжки деталей.

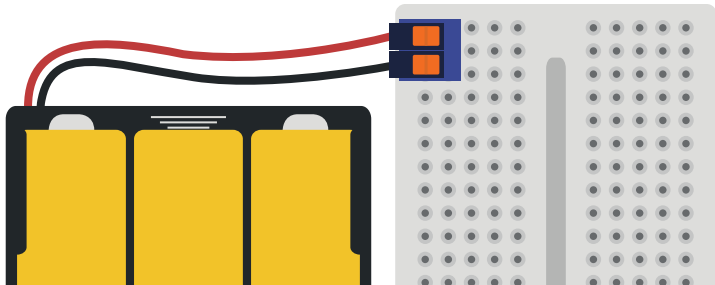

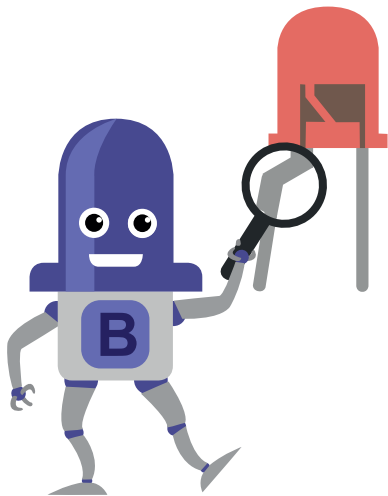
Отвори всередині з'єднані по 5 штук разом металічними рейками. Поглянь на малюнок: всі отвори одного кольору з'єднані між собою, а різних кольорів навпаки, ніяк не пов'язані. При складанні слідкуй, щоб ніжки компонентів, які потрібно з'єднати, опинились на одній рейці.

ЖИВЛЕННЯ

Будь-якому пристрою необхідне живлення. Використовуй для цього 3 батарейки. Пам'ятай, що важливо не переплутати «плюс» (червоний провід) та «мінус» (чорний провід).

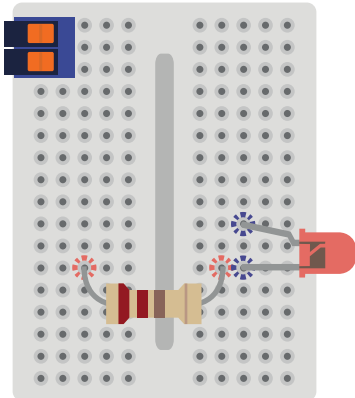
ПОЛЯРНІСТЬ

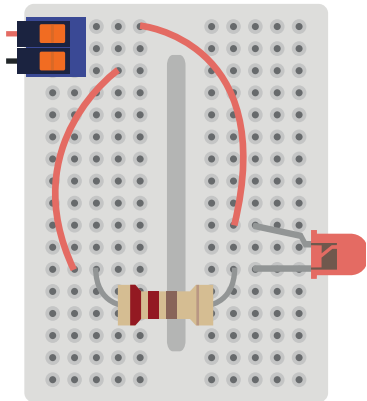
Не переплутати «плюс» та «мінус» важливо не тільки для батарейок, а і для деяких інших елементів. Їх називають полярними. В наших експериментах я позначив їх таким значком **+ -**. Двічі переконайся, що встановлюєш їх точно, як на малюнку, а не задом наперед.

Порядок складання

складання

Складання будь-якого пристрою починай з розташування компонентів на макетній платі. Коли всі деталі розміщені, порівняй свою схему з малюнком і переконайся, що не допустив помилок.

Потім переходь до встановлення з'єднувальних проводів. Тільки після того, як переконаєшся, що схема співпадає з малюнком, підключай батарейки, щоб вдихнути життя в пристрій.

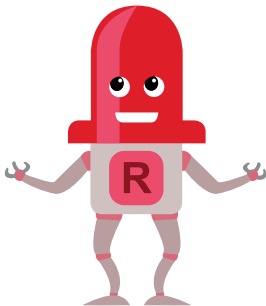
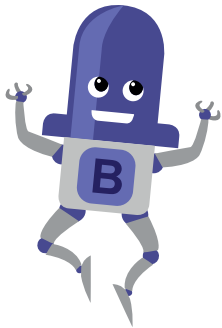
НЕ ПРАЦЮЄ!

Якщо схема не працює, уважно перевір себе:

- Чи не переплутана полярність для деталей, позначених ?
- Чи не переплутані самі деталі: колір смужок і написів на малюнку та у твоїй схемі співпадають?
- Чи не розрядилися батарейки?

ПОЇХАЛИ!

№1 ЛАМПА

1 Клемник

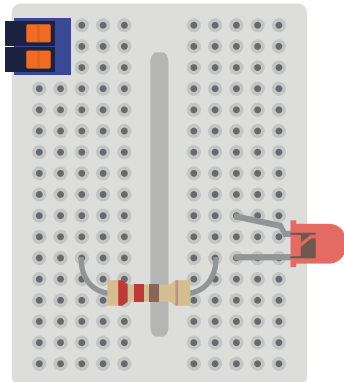
1 Будь-який резистор

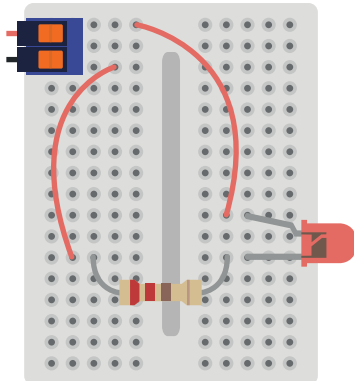
1 Світлодіод

Світлодіод світиться, коли через нього біжить струм. Зверни увагу: одна з ніжок світлодіода довша. На схемах я намалював її вигнутою.

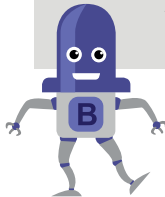

Дивись: світлодіод світиться!

Спробуй по-іншому!

Встанови замість червоного світлодіода зелений або жовтий.

Класно!

№2 КОЛЬОРОВІ ВОГНІ

1 Клемник

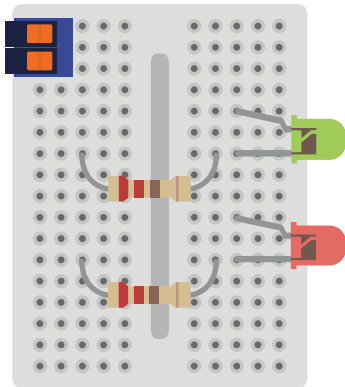
2 Світлодіоди

2 Резистор з опором 220 Ом

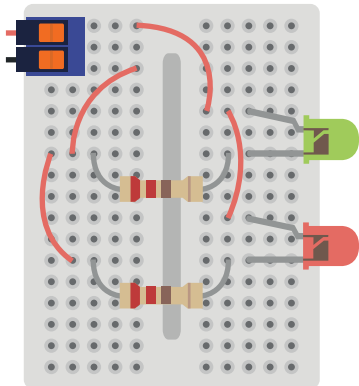

Резистор знижує силу струму. З ним світлодіод не перегорить. Кольором смужок зашифрований опір. Повторюй за мною.

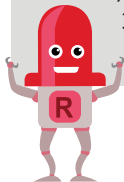

Поглянь: обидва світлодіоди світяться!

Зроби більше!

Додай
та
з'єднай їх таким же
чином, щоб засвітилися
3 вогника!

**Так
тримати!**

№3 БОЧОНОК З ЕЛЕКТРИКОЮ

1 Клемник

1 Світлодіод

1 Резистор
10 кОм

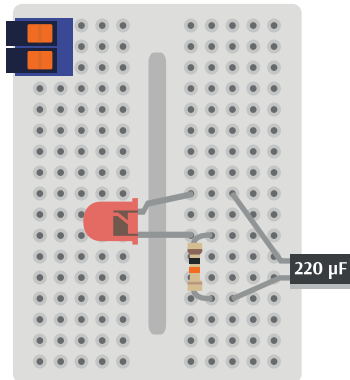

1 Конденсатор ємністю 220 мікрофард

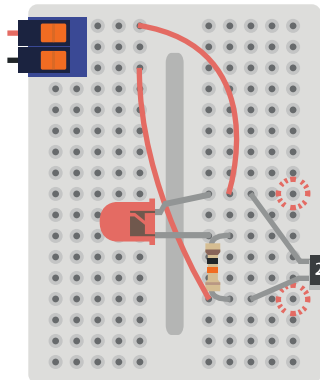
220 μF

Конденсатор – це міні батарейка, яку можна заряджати. Зверни увагу, де знаходиться світла смужка. Це важливо.

Висмикни будь-який провід та зафіксуй за скільки часу згасне світлодіод!

Трохи
поекспериментуй!

Встанови ще один $220\ \mu\text{F}$
в   та повтори дослід!
Помітив різницю?

Супер!

№4 ТЕЛЕГРАФ

1 Клемник

1 Світлодіод

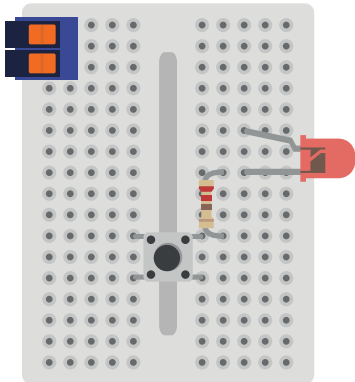
1 Резистор
220 Ом

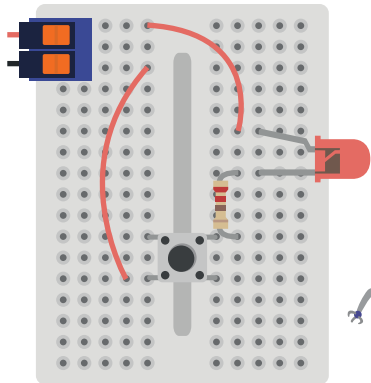
1 Кнопка

Кнопка проводить струм між парою верхніх контактів і парою нижніх контактів, коли ти натискаєш на штовхач.

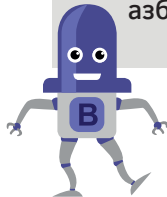

Натискай та відпускай кнопку, щоб світлодіод блимав!

Навіщо це?

Тепер ти можеш передавати повідомлення азбукою Морзе!

№5 ДИММЕР

1 Клемник

1 Світлодіод

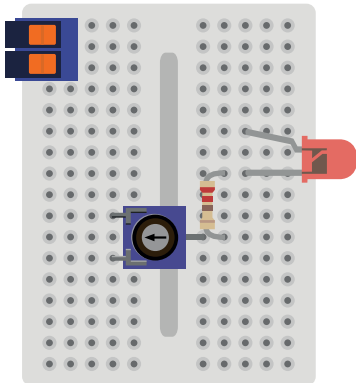
1 Резистор
220 Ом

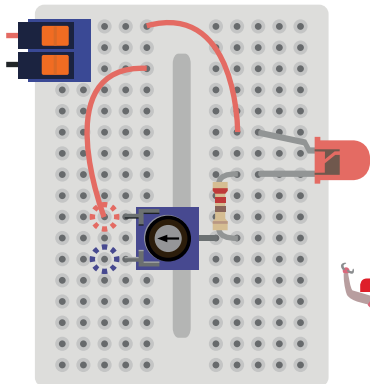
1 Змінний резистор (або – потенціометр)

Потенціометр – це 2 резистора в одному: між   та між . Їх опір можна налаштувати поворотом ручки.

Повертай ручку за годинниковою стрілкою, щоб плавно зменшувати яскравість.

Проведи експеримент

Перемісти провід від до і перевір, як тепер змінюється яскравість при повороті. Помітив різницю?

Чудова
робота!

№6 СВІТЛОФОР

1 Клемник

3 Світлодіод

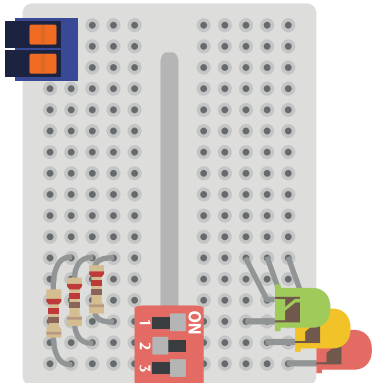
3 Резистор
220 Ом

1 Перемикач

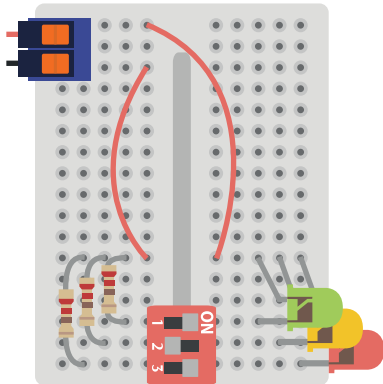

Перемикач – це три вимикача в одному корпусі. Кожним з них можна замикати протилежні контакти.

Керуй кожним світлодіодом за допомогою свого вимикача!

Трохи практики

Згадай, як працює світлофор:
зелений > зелений блимає
> жовтий > червоний > червоний + жовтий > зелений.
Спробуй повторити!

Чудово!

№7 НЕРОЗУМНИЙ СВІТИЛЬНИК

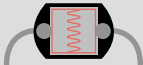
1 Клемник

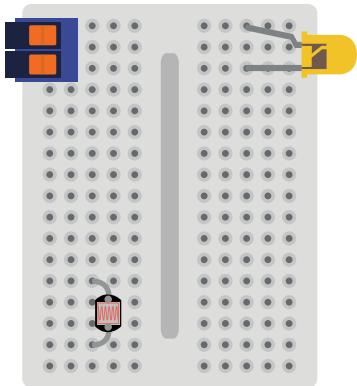
1 Світлодіод

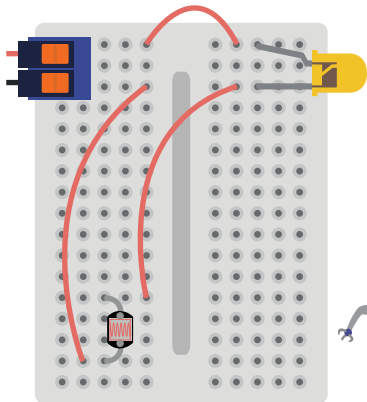
1 Фоторезистор

Чим більше світла потрапляє на фоторезистор - тим більше він пропускає струму.

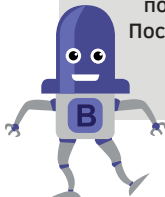

Закрий фоторезистор у світло і світлодіоди горітимуть менш яскраво!

Маленький трюк

Освітлення в кімнаті, скоріш за все, не достатньо, щоб засвітити світлодіод на повну потужність! Посвіти ліхтариком на фоторезистор!

Bay!

№8 ЧАРІВНІ ПАЛЬЦІ

1 Клемник

1 Світлодіод

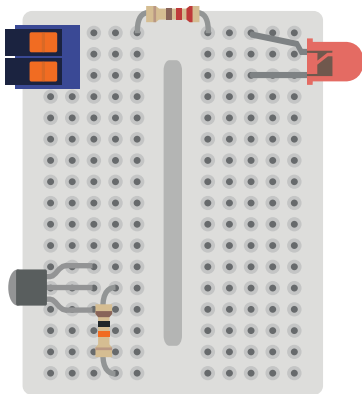
2 Резистори
220 Ом,
10 кОм

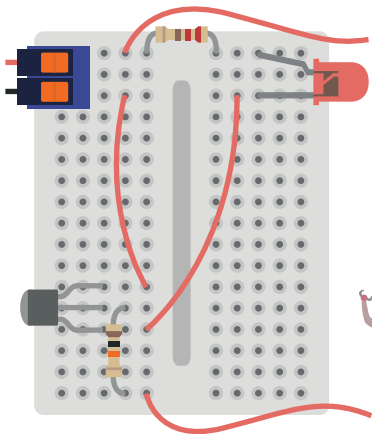
1 Транзистор

Транзистор – це кнопка, яка натискається не пальцем, а струмом на ніжці . Не сплутай плоску та круглу сторони.

Візьми вільні проводи в різні руки – світлодіод засвітиться!

Трохи магії

Попроси друга взяти в одну руку вільний провід, а сам візьми інший. Тепер дайте п'ять вільними руками!

**Дай
п'ять!**

№9 КОДОВИЙ ЗАМОК

1 Клемник

1 Перемикач

1 Світлодіод

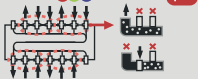
1 Резистор
220 Ом

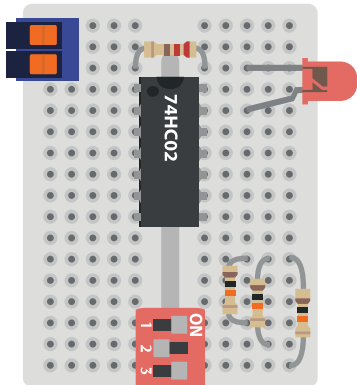
3 Резистор
10 кОм

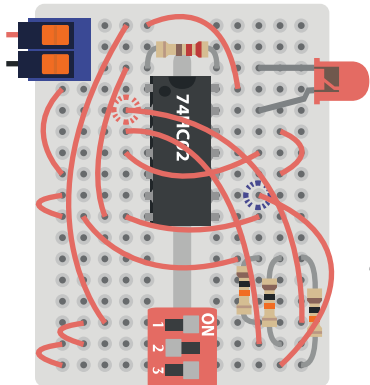
1 Мікросхема NOR (АБО-НІ)

Мікросхема NOR (АБО-НІ) вмикає струм на контакті тільки тоді, коли на контактах та струму нема.

Підбери шифр на перемикачі, щоб світлодіод засвітився!

Варіант експерименту

Поміняй місцями проводи в точках та , щоб змінити пароль. Який пароль тепер правильний?

Чудова
робота!

№10 МАЯК

1 Клемник

1 Світлодіод

2 Резистори
220 Ом, 10 кОм

1 Резистор
100 кОм

1 Конденсатор
100 нФ

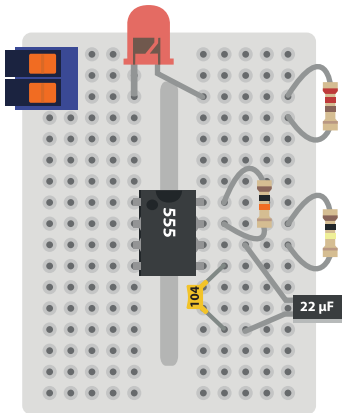
1 Конденсатор
22 мкФ

1 Мікросхема-таймер 555

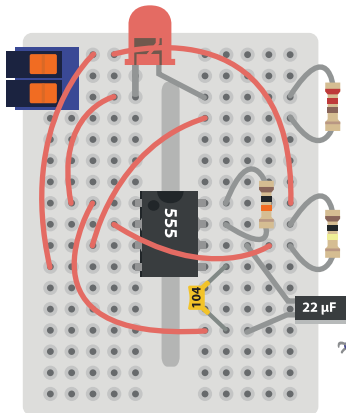

Таймер періодично вмикає-вимикає струм на нозі . Період задають резистори і конденсатори на інших ногах.

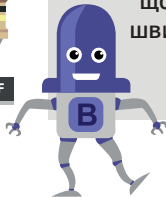

Дивись: світлодіод блимає!

Варіант експерименту

Спробуй замінити на , щоб збільшити швидкість блимання.

Нічого собі!

№11 РОЗУМНИЙ СВІТИЛЬНИК

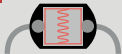
1 Клемник

1 Світлодіод

1 Фоторезистор

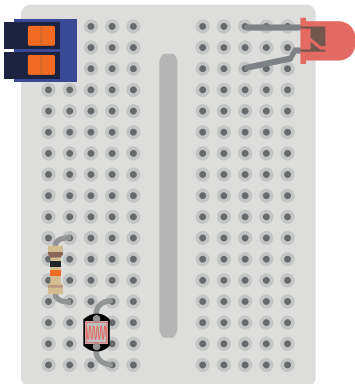

1 Резистор 10 кОм

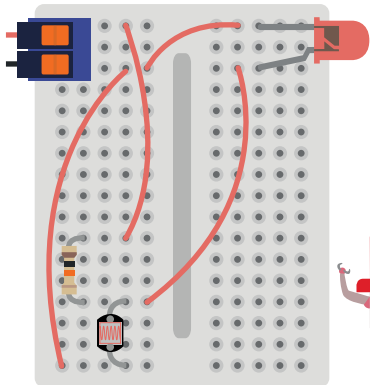

Кумедно!

Твоя макетна плата англійською називається «breadboard» (хлібна дошка). Сто років назад радіолюбителі збирали свої схеми буквально на дошках для нарізки хліба.

Створи темряву, щоб світлодіод засвітився яскраво!

Зроби ще краще

Спробуй встановити замість , щоб можна було змінювати чутливість світильника!

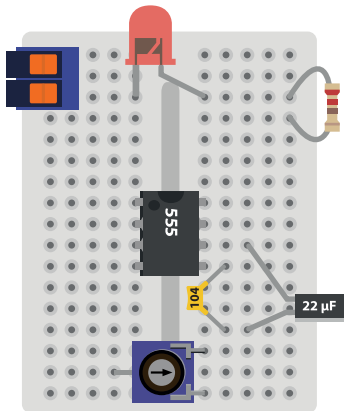
Супер!

№12 СТРОБОСКОП

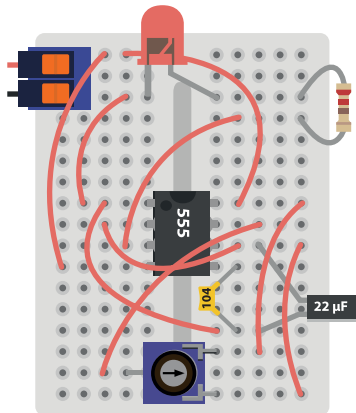

ЦІКАВО!

За одну секунду електричний струм може пробігти 90 раз із самої західної точки України до самої східної і назад.

Крути ручку, щоб плавно змінювати частоту блимання світлодіода!

Варіант експерименту

Заміни $22 \mu\text{F}$ на $220 \mu\text{F}$, щоб змусити світлодіод блимати повільніше.

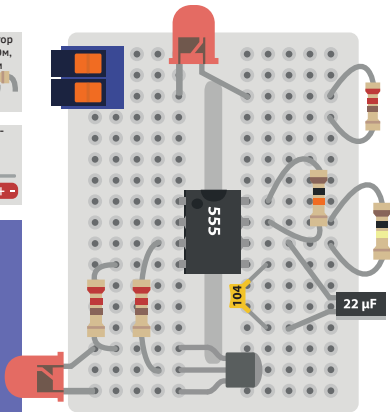
BAU!

№13 ЗАЛІЗНИЧНИЙ ПЕРЕЇЗД

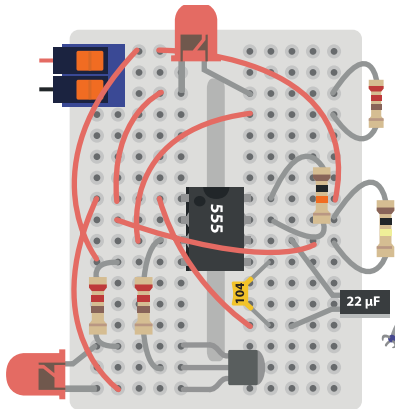

НЕСПОДІВАНО!

В сучасному процесорі кількість транзисторів лише в 3 рази менша населення Землі.

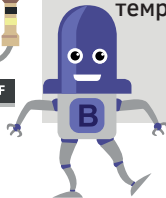

Подивись: світлодіоди блимають по черзі

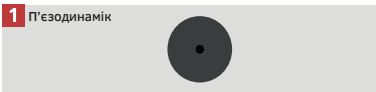
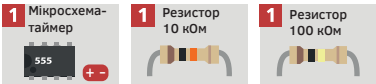
Вдосконалюй!

Заміни на ,
Тепер світлодіоди в
темряві блимають
рідше, ніж на
світлі.

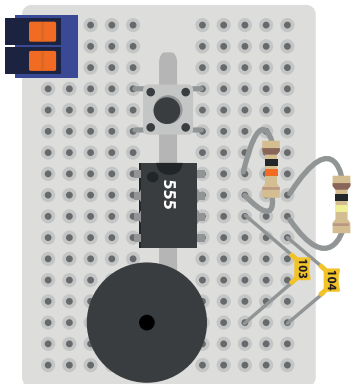

Чудово!

№14 КЛАКСОН

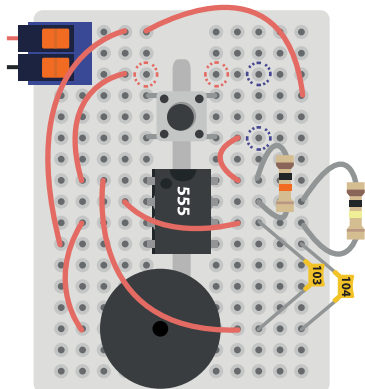

П'єзодинамік пищить від дуже швидкого перемикання напруги з однієї ноги на іншу – наприклад, таймером «555».

Натискай на кнопку, щоб почути звук з п'єзодинаміка!

Два в одному

Додай
в точки та
в точки Тепер звук
і світло вмикаються
разом.

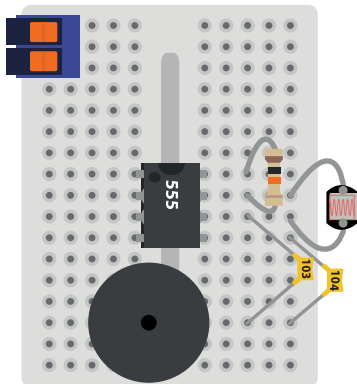
Чудова
робота!

№15 ТЕРМЕНВОКС

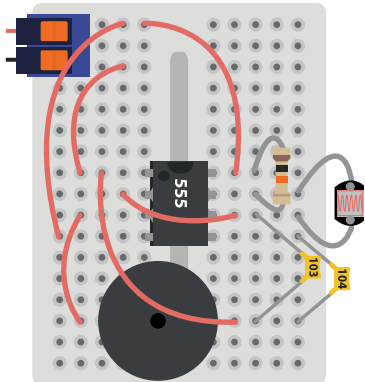

ЦІКАВО!

Для виготовлення високотехнологічних приладів використовуються такі самі резистори, але в меншому корпусі. На твоєму нігті їх би помістилося 2000 штук!

Закривай фоторезистор від світла, щоб змінювати тональність звуку!

Варіант приладу

Заміни
 на ,
щоб інструмент звучав
нижче!

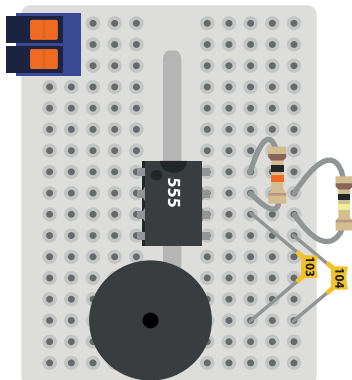
Віртуоз!

№16 СИГНАЛІЗАЦІЯ

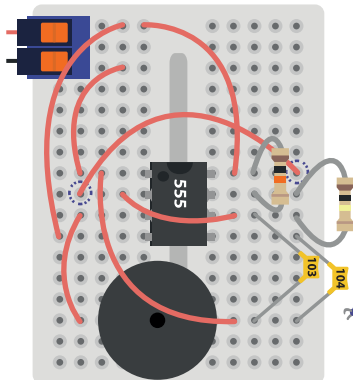

ТІЛЬКИ УЯВИ!

В США одна лампочка працює безперервно вже більше 100 років.

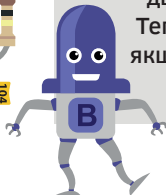

Витягни провід, щоб зазвучав тривожний сигнал!

Інструкція з використання

Прив'яжи провід, який з'єднує точки до дверної ручки. Тепер ти почуєш якщо її відчинять!

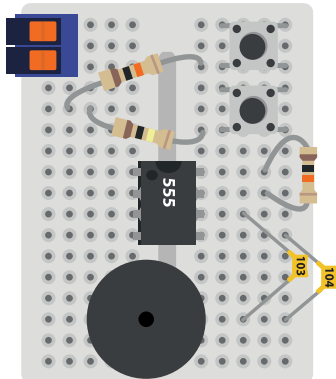
Bay!

№17 МАЙЖЕ РОЯЛЬ

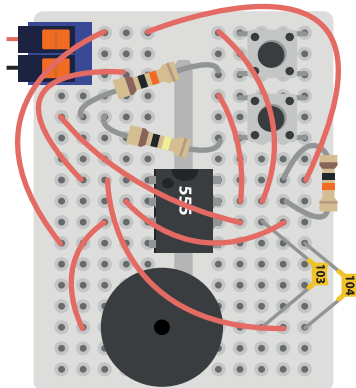

ОЦЕ ТАК!

На сьогоднішній день на кожного жителя Землі виготовлено 10 млрд транзисторів. Це більше ніж цвяхів.

Натискай кнопки по черзі або разом, щоб отримати мелодію!

Спробуй сам

Заміни
 на ,
щоб звуки змінились!

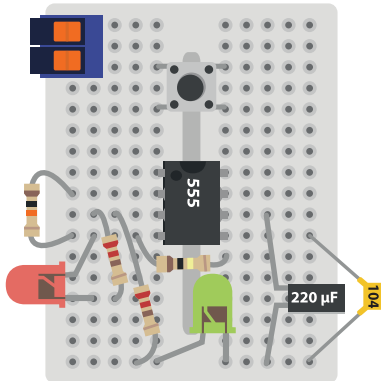
Чудово!

№18 ТАЙМЕР

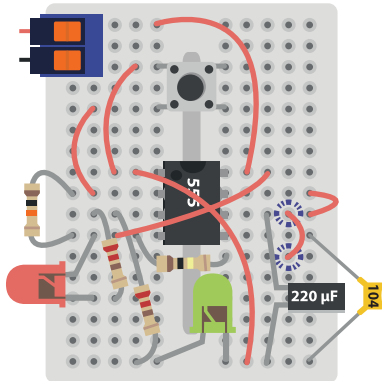
ОЦЕ ТАК!

Сила світла вимірюється в канделах. Так називають свічки на латині. Твої світлодіоди мають яскравість ≈ 1 канделі, тобто яскравість 1 свічки. Також бувають такі, які світяться ще яскравіше, наприклад, 10 000 кандел.

Натисни на кнопку і замість червоного світлодіода на 25 секунд засвітиться зелений.

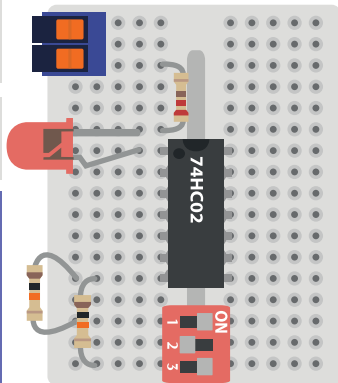
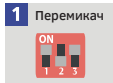
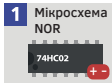
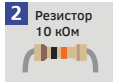
Ще можна так

Заміни провід між на і таймер почне відраховувати 50 секунд!

5-4-3-2-1...

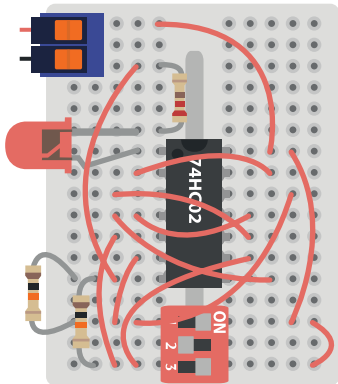
№19 ВИМИКАЧ ДЛЯ КОРИДОРУ

ФАНТАСТИКА!

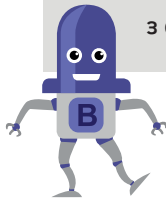
Всю начинку комп'ютера можна побудувати на мікросхемах NOR. Комп'ютер на космічному кораблі «Аполлон» складався з більш ніж 4000 таких мікросхем.

Перемикай вимикачі №1 та №3, щоб вмикати та вимикати світло

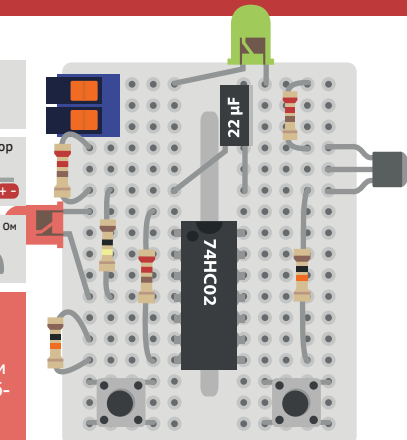
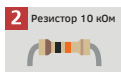
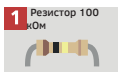
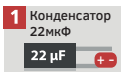
Навіщо це?

Якщо вимикачі розташувати в різних кінцях коридору, то світлом можна керувати з обох місць!

Фантастика!

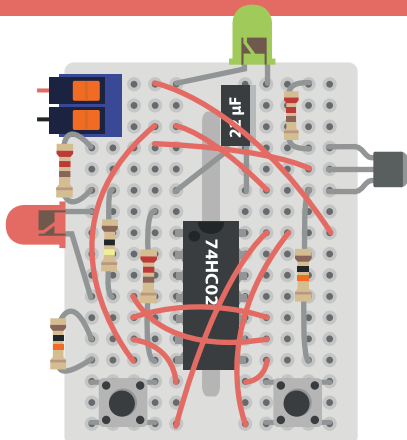
№20 ПОЛЮВАННЯ НА КАЧКУ

НЕЙМОВІРНО!

Транзистор може перемикається 300 млрд. разів на секунду! Щоб клацнути стільки разів вмикачем вручну, потрібно 4 тисячі років.

Грай з другом! Права кнопка запускає «качку», ліва робить «постріл». Ціль – встигнути вистрілити в качку.

ЗНАДТО ЛЕГКО?

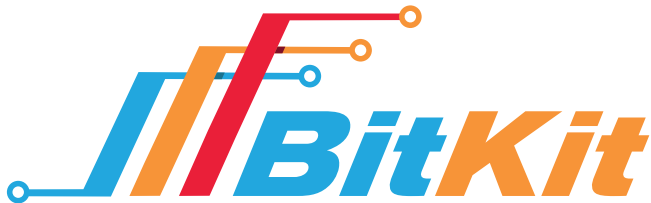
Заміни
 на ,
щоб качка відлітала
швидше!

Перемога!

www.BitKit.com.ua

Не призначено для дітей віком до 7-ми років.

Застереження! Користуватися можна тільки під безпосереднім наглядом дорослого!

Термін зберігання 6 місяців. Зберігати пакування та всі елементи протягом гарантійного терміну

